

Szegedi Ítéltábla
Fkf.II.482/2014/16.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. január 8. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt FK. I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2014. május 29. napján kihirdetett **1.Fk.95/2013/57.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a :

A Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3. számú - helyesen - **végzésére** vonatkozó rendelkezéseket **mellőzi.**

I. rendű vádlott élet elleni bűncselekményét emberölés bűntette kísérletének **[Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c), d) pontja],**

II. rendű vádlott élet elleni bűncselekményét felbujtóként elkövetett emberölés bűntette kísérletének **[Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c), d) pontja],**
a köznyugalom elleni bűncselekményét bűnsegédként elkövetett garázdaság bűntettének **[Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősíti,**
amelyben **a bűnösségét kimondottnak tekinti.**

III. rendű vádlott cselekményeit felbujtóként elkövetett emberölés bűntette kísérletének **[1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c), d) pontja],**
és felbujtóként elkövetett közösség tagja elleni erőszak bűntettének **[1978. évi IV. törvény 174/B. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont],**

IV. rendű vádlott cselekményeit felbujtóként elkövetett közösség tagja elleni erőszak bűntettének **[1978. évi IV. törvény 174/B. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont],**
és bűnsegédként elkövetett garázdaság bűntettének **[1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősíti.**

IV. rendű vádlott **bűnösségét a köznyugalom elleni bűncselekményben kimondottnak tekinti.**

Megállapítja, hogy IV. rendű vádlott a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt **pártfogó felügyelet alatt áll.**

A vádlottaknak az első fokú eljárásban felmerült és általuk fizetendő **50.384.- (ötvenezer-háromszáznyolcvannégy) forint** büntügyi költséget **egyetemlegesen kell megfizetniük.**

II. rendű vádlott és IV. rendű vádlott egyetemlegesen köteles megfizetni az első fokú eljárásban felmerült további **22.500.-(huszonkettőezer-ötszáz) forint** büntügyi költséget,
míg a IV. rendű vádlott által külön fizetendő büntügyi költség összegét **77.625.- (hetvenhétezer-hatszázhuszonöt) forint**ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy I. rendű vádlott és II. rendű vádlott **fogvatartása helyének feltüntetését mellőzi**, őket **szabadságvesztésre ítéltnek** tekinti, amelyet fiataalkorúak börtönében kell **végrehajtani**, és feltételes szabadságra bocsátásuk **legkorábbi időpontja** a büntetés kétharmad részének kitöltését **követő nap.**

Megállapítja, hogy I. rendű vádlott tartózkodási helyének címe (Település, utca, házszám).

A I. rendű és II. rendű vádlottak által 2014. május 30. napjától 2015. január 8. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésükbe **beszámítja.**

Kötelezi I. rendű vádlottat és IV. rendű vádlottat, hogy fizessenek meg személyenként **15.000.-(tizenötezer) forint** másodfokú eljárás során felmerült büntügyi költséget az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Szegedi Törvényszék a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3. számú ítéletével - helyesen végzésével - fk. II.rendű és fk. IV.rendű vádlottakkal szemben alkalmazott próbára bocsátást, másrészt a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.299/2013/10. számú ítéletével fk. I.rendű vádlott vonatkozásában alkalmazott próbára bocsátást megszüntette és a próbára bocsátó rendelkezést hatályon kívül helyezte.

Fk. I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetnének kísérletében [Btk. 160. §

(1) bekezdés (2) bekezdés a), c) és d) pont] és közösség tagja elleni erőszak büntetvényében [Btk. 216. § (2) bekezdés, (3) bekezdés e) pont]. Az I. r. vádlottat ezért, valamint a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.299/2013/10. számú jogerős ítéletével megállapított folytatólagosan elkövetett lopás büntetvényéért [Btk. 316. § (1) bekezdés (2) bekezdés c), d) pont, (4) bekezdés b/1 pont] és folytatólagosan elkövetett lopás vétségéért [Btk. 316. § (1) bekezdés (2) bekezdés c) pont, d) pont], halmazati büntetésül 8 év fiatalkorúak börtönére és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Fk. II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett emberölés büntetvényének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés (2) bekezdés a), c) és d) pont] és felbujtóként elkövetett közösség tagja elleni erőszak büntetvényében [Btk. 216. § (2) bekezdés, (3) bekezdés e) pont]. Ezért és a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3. számú ítéletével megállapított bűnsegédként elkövetett garázdaság büntetvényéért [Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] halmazati büntetésül 8 év fiatalkorúak börtönére és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Fk. III. r. vádlott bűnösségét megállapította felbujtóként elkövetett emberölés büntetvényének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés (2) bekezdés a), c) és d) pont] és felbujtóként elkövetett közösség tagja elleni erőszak büntetvényében [Btk. 216. § (2) bekezdés (3) bekezdés e) pont] és ezért halmazati büntetésül 6 év fiatalkorúak fogházára és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Fk. IV. r. vádlott bűnösségét megállapította a lakosság egyes csoportjához tartozás miatt elkövetett bántalmazás büntetvényében [1978. évi IV. törvény 174/B. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont] és ezért, valamint a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3.számú ítéletével megállapított bűnsegédként elkövetett garázdaság büntetvényéért [Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] halmazati büntetésül 1 év 2 hónap, végrehajtásában 2 évpróbaidőre felfüggesztett fiatalkorúak fogházára ítélte.

Az I. és II. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az általuk előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy az I., II. és a III. r. vádlottak legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének letöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, illetőleg a lefoglalás megszüntetéséről, azok kiadásáról, illetőleg megsemmisítéséről.

Kötelezte az I., II. és a III. r. vádlottakat 50.384,- Ft bűnügyi költség megfizetésére, ezen felül az I. r. vádlottat további 237.722,- Ft, a II. r. vádlottat 122.137,- Ft, a III. r. vádlottat 49.939,- Ft, míg a IV. r. vádlottat 68.000,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész IV. r. vádlott

vonatkozásában pártfogó felügyelet elrendelése érdekében, továbbá fk. I. r. vádlott és védője, valamint törvényes képviselője a kiszabott büntetés enyhítése, fk. II. r. vádlott és védője, valamint törvényes képviselője eltérő jogi minősítés megállapítása és a kiszabott büntetés enyhítése, míg fk. III. r. vádlott, a védője, továbbá a törvényes képviselője eltérő minősítés és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által fk. IV. r. vádlott vonatkozásában bejelentett fellebbezést akként módosította, hogy mivel a pártfogó felügyelet elrendelése a törvény erejénél fogva kötelező, ezért a bíróságnak azt nem elrendelni, hanem megállapítani kell. Az I., II. és III. vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, és észrevételezte, hogy az I., II. és a III. r. vádlottak törvényes képviselőinek fellebbezése nem joghatályos, tekintettel arra, hogy a vádlottak a 18. életévüket az ítélet kihirdetésének időpontjában már betöltötték.

Indítványozta a törvényszék ítéleti tényállásának több ponton történő kiegészítését, így a vádlottak testsúlyával, testmagasságával, a sértett életkorával, illetőleg az elkövetés eszközének részletes leírásával. Indítványozta továbbá az ítélet 8. oldalának pontosítását.

Kifejtette, hogy tévesen járt el a törvényszék, amikor fk. IV. r. vádlott esetében az elkövetéskori büntető törvénykönyvet alkalmazta, az elbíráláskori büntető törvénykönyv helyett. Indítványozta az elsőfokú ítélet jogi indokolásának kiegészítését azzal, hogy az előre kiterveltség esetében a bírói gyakorlat elfogadja a viszonylag rövid idő elteltét is. Összességében - az ítélet egyéb rendelkezéseinek helybenhagyása mellett - a törvényszék ítéletének megváltoztatására, a IV. r. vádlott cselekményének az elbíráláskori büntető törvény szerinti minősítésére, valamint annak megállapítására tett indítványt, hogy a IV. r. vádlott pártfogó felügyelet alatt áll. Indítványozta továbbá, hogy az ítélőtábla az I., II. és III. r. vádlottak törvényes képviselőinek fellebbezését utasítsa el.

A fellebbezési nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését akként módosította, hogy az I. r. vádlott terhére megállapított élet elleni bűncselekményt indítványozta életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősíteni, és erre figyelemmel enyhébb büntetés kiszabására tett indítványt.

A II. r. vádlott védője az ítélet ellen bejelentett fellebbezését akként pontosította, hogy elsődlegesen a II. r. vádlott terhére megállapított élet elleni bűncselekmény életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősítésére tett indítványt, másodlagosan az eltérő minősítésre irányuló fellebbezése keretében indítványozta a különös kegyetlenséggel történő elkövetés mellőzését, valamint azt, hogy a II. r. vádlott cselekvőségét felbujtói bűnrészesség helyett bűnsegédi bűnrészességnek minősítse a másodfokú bíróság. Ennek indokolásául előadta, hogy a II. r. vádlott kifejezetten felhívta az I. r. vádlott figyelmét arra, hogy a bozótvágo kés életlen, ezért azt inkább

szűrésre használja és meg is mutatta a mozdulatokat, hogy hogyan tegye azt.

Álláspontja szerint amennyiben a II. r. vádlott útmutatásának megfelelően járt volna el az I. r. vádlott, úgy fel sem merült volna a különös kegyetlenséggel történő elkövetés megállapítása. Így ebben a körben az I. r. vádlott cselekményével túllépte a II. r. vádlott által kifejtett felbujtást, amely miatt a II. r. vádlott felelősségre nem vonható. Kifejtette továbbá, hogy a törvényszék elmulasztotta pontosan meghatározni azt, hogy az I. r. vádlott ölési szándéka mikor alakult ki, márpedig amennyiben ez csak akkor alakult ki, amikor a III. r. vádlott utoljára visszaküldte őt az épületbe, hogy csináljon valamit, ellenkező esetben megveri, úgy a II. r. vádlott cselekvősege semmiképpen nem minősülhet felbujtásnak, csupán bűnsegédi bűnrészességgnek.

További enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni a büntetés kiszabása során azt, hogy a sértett a súlyos élet elleni bűncselekmény nyomán fogyatékoság visszamaradása nélkül teljes egészében felépült, továbbá kérte a II. r. vádlott esetében a büntetlen előélet enyhítő körülményként történő értékelését is, valamint a bűnösségre kiterjedő beismerő vallomást, hiszen a bűnsegédi bűnrészességre a II. r. vádlott beismerése kiterjedt. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a törvényszék által kiszabott büntetések a belső arányosságot is sértik.

A III. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyben egyrészt azt kérte, hogy a másodfokú bíróság ismételten hallgassa ki a III. r. vádlottat, tekintettel arra, hogy szeretné a korábbi vallomását kiegészíteni és pontosítani, illetve mivel a bíróság - álláspontja szerint eljárási szabálysértést is megvalósítva ezzel - a III. r. vádlott kihallgatása során nem tárta elé azokat a gyanúsítottai jegyzőkönyveket, amelyekből megállapítható az, hogy a III. r. vádlott milyen okok hatására hívott végül is mentőt a sértetthez, indítványozta ezen iratok ismertetését, illetőleg a nyomozati iratok 448., 450., 452., 453., 461., 484., 493. és 494. oldalán található vallomásokkal a tényállás kiegészítését is.

Vitatta továbbá a III. r. vádlott terhére megállapított élet elleni cselekmény különös kegyetlenséggel elkövetettkénti minősítését, amely véleménye szerint a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, hiszen pontosan a sérülések száma volt az, amely az élet elleni cselekmény megállapíthatóságát lehetővé tette. Előadta továbbá, hogy a sérelmére elkövetett, a tényállás III. és IV. pontjaiban írt cselekmények a folytatólágosság egységébe tartoznak, így téves volt a két cselekmény halmazatban történő megállapítása is.

Összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatására, a III. r. vádlott által elkövetett cselekményeknek egységesen életveszélyt okozó testi sértés büntetnének történő minősítésére, a III. r. vádlottal szemben elsődlegesen intézkedés alkalmazására, másodlagosan pedig a büntetés lényeges enyhítésére és a szabadságvesztés próbaidőre

történő felfüggesztésére tett indítványt.

Az ítélet tábla a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált és ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vétett.

Az eljárási szabálysértések körében helytálló volt az ügyész észrevétele, amely szerint az elsőfokú bíróság tévesen biztosított fellebbezési jogot az ítélethirdetés időpontjában 18. életévüket már betöltött vádlottak - korábbi - törvényes képviselői részére. Erre figyelemmel a 2014. szeptember 9. napján kelt Fkf.II.482/2014/4. számú végzésével fk. I. r. vádlott, fk. II. r. vádlott és fk. III. r. vádlottak törvényes képviselői által bejelentett fellebbezéseket elutasította, s ezáltal az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését kiküszöbölte.

Ezen túlmenően eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság, amikor a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013. számú ügyének egyesítését követően a Be. 549. § (3) bekezdése szerinti szabályt megsértve, elmulasztotta a tárgyalás mellőzésével 3. sorszám alatt hozott végzés hatályon kívül helyezését.

Ügyszintén eljárási szabályt sértett akkor is, amikor a bizonyítás felvételét követően a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3. számú tárgyalás mellőzésével hozott - helyesen - végzését jogerősnek tekintve, az ítéletben elmulasztotta fk. II. r. és fk. III. r. vádlottak bűnösségének kimondását a tárgyalás mellőzéses végzéssel érintett bűncselekményben. Ezzel összefüggésben az indokolási kötelezettség részleges megsértését eredményezve, tévesen ítélt dolognak tekintette a II. és a IV. r. vádlottak vonatkozásában a bűnsegédként elkövetett garázdaság büntettét, így ezzel összefüggésben sem a bizonyítékok mérlegelési kötelezettségének, sem a jogi indokolási kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, és az ítélet 11. oldalának 4. bekezdésében csupán arra hivatkozott, hogy az 1. tényállási pont a Szentesi Járásbíróság 5.Fk.385/2013/3. sorszámú végzése alapján került megállapításra.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy az indokolási kötelezettség ilyen mértékű megsértése akadályoz-e a törvényszék ítélete érdemi felülbírálatának. Ebben a körben az ítélet tábla azt állapította meg, hogy a Szentesi Járásbíróság előtt 5.Fk.385/2013. számon folyamatban volt ügyben a beszerzett és a törvényszék által felvett bizonyítási eljárás keretében tárgyalás anyagává tett bizonyítékok teljes mértékben egybehangzóak, így az ezzel kapcsolatban megállapított tényállás túlnyomó részt megfelelt az iratok tartalmának, ezért az indokolási kötelezettség megsértésének ellenére is megállapítható volt, hogy a garázdaság büntettével kapcsolatos tényállási pont min alapult, s így nem volt szükséges az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

A törvényszék a tényállás-felderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyát képező releváns tényekre a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben és mélységben felvette. A beszerzett bizonyítékokat a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények tekintetében okszerűen és iratszerűen értékelte, e körben az indokolási kötelezettségének eleget téve logikus és az iratoknak megfeleltethető magyarázatát adta annak, hogy a tényállást mely bizonyítékok alapján állapította meg.

Az indokolás ugyanakkor több helyen elírást tartalmaz, amelyek az indokolás okszerűségét nem érintették, s amelyeket a másodfokú bíróság az alábbiak szerint helyesbített:

Az ítélet 15. oldalának 3. bekezdés 8. mondatában helyesen fk. II. r. vádlott az, aki fogásokat mutatott az I. r. vádlottnak, hogy a bozótvágó késsel hogyan üssön, vágjon, illetve szúrjon.

Az ítélet 16. oldalának 7. bekezdését akként helyesbítette, hogy a már hivatkozottak szerint fk. II. r. vádlott volt az, aki különböző fogásokat mutatott az I. r. vádlottnak a bozótvágó késsel.

Az ítélet tábla az iratok egybehangzó adatai alapján kisebb mértékben kiegészítette és helyesbítette az elsőfokú bíróság által megállapított - több esetben leírási hibát tartalmazó - tényállást [Be. 352. (1) bekezdés a) pont] az alábbiak szerint:

A Szentesi Járási Ügyészség a 3.B.2958/2011/19-I. számú vádiratával fk. II. r. vádlottat és fk. IV. r. vádlottat az 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő garázdaság büntetével vádolta, melyet az 1978. évi IV. törvény 21. § (2) bekezdése szerint bűnsegédként követtek el.

A Szentesi Járásbíróság a 2014. április 14. napján kelt és jogerős 5.Fk.299/2013/10. számú ítéletével fk. I. r. vádlottat a 2012. január 23., január 29. és február 7. napjain elkövetett folytatólagosan elkövetett lopás büntette és más bűncselekmények miatt 1 évre próbára bocsátotta. A próbaidő 2015. április 13. napjáig tart, az I. r. vádlott próbára bocsátására az ítélet 2/I. és II. pontjaiban írt cselekmények miatt került sor.

Fk. I. r. vádlottnál nem állt fenn olyan kóros elmeállapot, amely képtelenné tette volna a cselekménye következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésének megfelelően cselekedjék.

II.r. vádlott elmeállapota vonatkozásában az elsőfokú bíróság az általa alkalmazott büntető törvényhez képest ugyancsak szükségtelenül és félreérthetően sorolta fel a

legtípusosabb kórelváltozásokat, amelyeket a másodfokú bíróság ugyancsak mellőzött a tényállásból.

Az 1. tényállási pont azon megállapítását, hogy az I. és a II. r. vádlottak, valamint a társaságukban lévő két további gyermekkorú személy jelenlétével szándékosan hatott fk. (1. sz. név) cselekvőségére, valamint azon megállapítást, hogy fk. (1. sz. név) kihívóan közösségellenes, dolog elleni erőszakos magatartása alkalmas volt arra, hogy másokban megbotráncolást, riadalmat keltsen, a jogi indokolásba utalta, minthogy a tényállásnak ténymegállapításokat, és nem jogkövetkeztetéseket kell tartalmaznia.

Az 1. tényállási pontban írt cselekvőségükkel a vádlottak a sértettnek 8.200 (és nem 8.400) Ft kárt okoztak.

A III. tényállási pont 8. oldal 5. bekezdésének utolsó mondatát akként helyesbítette, hogy fk. II. r. - és nem az I. rendű vádlott - , fk. III. r. és fk. IV. r. vádlottak indultak közösen a liget felé.

A 8. oldal utolsó bekezdésének első mondatát akként helyesbítette, hogy fk. II. r., fk. III. r. és fk. IV. r. vádlottak a II. r. vádlott vezetésével találták meg a sértett tartózkodási helyét.

Az ítélet 10. oldalának 6. bekezdését akként helyesbítette, hogy a sértetthez 2012. évi június 25. - és nem július 24. - napján ment vissza fk. III. r. vádlott, fk. II. r. vádlott, **(2. sz. név)** és **(3. sz. név)** társaságában abból a célból, hogy a sértett állapotát megnézzék.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a másodfokú bíróság a törvényszék által megállapított tényállást a felülbírálat alapjául elfogadta, a további kiegészítésekre irányuló ügyési indítványban foglaltak nem bírtak relevanciával az elbírálás szempontjából.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott volt, a másodfokú bíróság további bizonyítást nem tartott szükségesnek, annak a Be. 353. § (1) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn, figyelemmel arra is, hogy fk. III. r. vádlott a tárgyaláson tett vallomásaiban lényegét tekintve azonosan nyilatkozott a sértett másnapi felkeresésének körülményeiről, mint ahogyan a védője által hivatkozott nyomozati vallomások tartalmazzák.

III. rendű vádlott vallomását pedig az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vonta és értékelte, és eljárási szabálysértést nem valósít meg az azzal azonos tartalmú vallomásrészletek ismertetésének elmaradása, hiszen a Be. 297. § (1) bekezdése szerint a vádlott korábbi vallomásainak azon részeit kell (és lehet) ismertetni,

amelyekre vonatkozóan a tárgyaláson eltérő tartalmú nyilatkozatot tesz. Így mivel e körben a tárgyaláson tett és korábbi gyanúsítotti vallomása között ellentét nem mutatkozott, éppen az jelentette volna az eljárási szabályok megsértését, ha az elsőfokú bíróság az azonos tartalmú vallomásokat ismertette volna. Erre figyelemmel a III. rendű vádlott védője által előterjesztett bizonyítási indítványt a másodfokú bíróság elutasította.

A megalapozott tényállásból a törvényszék helyesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségére azzal, hogy a III. r. vádlott vonatkozásában tévesen jutott arra az álláspontra, hogy az elbíráláskor hatályos törvény kedvezőbb elbírálást eredményez az elkövetéskori büntető törvényhez képest. Az elsőfokú bíróság tévedéséhez az vezetett, hogy elmulasztotta az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény, illetőleg az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezéseinek a pontos összevetését. Ezért nem észlelte azt, hogy a III. r. vádlott esetében, akivel szemben fogház fokozatú szabadságvesztés büntetést szabott ki, az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdése és a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja lényegét tekintve azonos rendelkezést tartalmaz, így nem állapítható meg az, hogy az elbíráláskori büntető törvény szerint a III. r. vádlott cselekménye enyhébben bírálendő el.

A törvényszék a Btk. 2. § - helyesen - (1) és (2) bekezdésének, illetőleg az 1978. évi IV. törvény 2. §-ának vizsgálatával összefüggésben egyébként is sommás okfejtésében elmulasztotta indokát adni annak, hogy a IV. r. vádlott esetében miért az elkövetéskori büntető törvényt alkalmazta. Ugyanakkor mivel a IV. r. vádlottal szemben fogházbüntetést szabott ki, így ahogyan a III. r. vádlott vonatkozásában, úgy a IV. r. vádlott esetében is az állapítható meg, hogy az elbíráláskori törvény alkalmazása nem eredményezne kedvezőbb elbírálást az elkövetéskoréhoz képest.

A vádlottak által elkövetett bűncselekményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen minősítette azzal, hogy az e körben kifejtett jogi indokolása kiegészítésre szorult.

A tényállás 1. pontjával kapcsolatban megállapítható, hogy fk. II. r. vádlott és fk. IV. r. vádlott nem pusztán tétlen szemlélője volt fk. Végh Imre Krisztián erőszakos magatartásának. A II. r. vádlott ugyanis a cselekményről videofelvételt készített, amely nyilvánvalóan csak abban az esetben képzelhető el, ha eleve tisztában volt azzal, hogy fk. (1. sz. név) mit fog tenni, s arra készült, amelyről fk. (1. sz. név) is tudomással bírt. Ebből következően megállapítható az, hogy a II. és a IV. r. vádlottak jelenléte szándékerősítő hatással bírt fk. (1. sz. név) cselekményére. Így helyes volt a II. r. és a IV. r. vádlott 1. tényállási pontban írt cselekményének bűnsegédként elkövetett garázdaság büntetteként történő minősítése azzal, hogy a II. r. vádlott esetében az elbíráláskori törvény alkalmazására figyelemmel, annak a jogszabályi

alapja a Btk. 339. § (1) bekezdés (2) bekezdés a) pontja, amelyben a már hivatkozott eljárási szabálysértésre is figyelemmel, az ítéletábra a II. r. vádlott bűnösségét kimondottnak tekintette, míg a IV. r. vádlott esetében az elkövetéskori jogszabály helyes alkalmazására figyelemmel az ítéletábra a IV. r. vádlott bűnösségét a köznyugalom elleni bűncselekményben szintén kimondottnak tekintette.

A III. tényállási pontban írt, a sérelmére elkövetett cselekménnyel összefüggésben a másodfokú bíróság a törvényszék okfejtését mindenben osztotta azzal, hogy a bűncselekmény megnevezését fk. IV. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság nem a Kúria 61. BK véleményében foglaltaknak megfelelően rögzítette, hiszen a bűncselekmény elkövetésének időpontjában az 1978. évi IV. törvény különös része szerinti alcíme közösség tagja elleni erőszak volt, ezért a másodfokú bíróság a IV. r. vádlott cselekményét ekként nevezte meg.

A IV. tényállási pontban írt a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény minősítésével kapcsolatban helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a cselekmény élet elleni cselekménynek minősül. Az emberölés büntette kísérletének és az életveszélyt okozó testi sértés büntettének elhatárolása során azt kell ugyanis vizsgálni, hogy az elkövető tudattartalma mire - az élet kioltására vagy testi sértésre - irányult. Ezt a cselekmény szubjektív és objektív körülményeinek a vizsgálatával lehet eldönteni. Ebben a körben a törvényszék iratszerűen és logikusan hivatkozott arra, hogy az I., II. és III. r. vádlottak kifejezetten azért tértek vissza a sértett tartózkodási helyére, hogy őt megöljék annak érdekében, hogy a sértett ne tudjon rájuk terhelő tartamú vallomást tenni. Ezt az I., II. és III. r. vádlott meg is beszélte, s ebben mindhárman egyetértettek.

Ezt követően az I. r. vádlott az irányadó tényállás szerint 10 közepes - nagy erejű ütest mért a fekvő sértett fejére a machetével, amely bántalmazás egyértelműen alkalmas volt arra, hogy a sértett halálát okozza. Az emberölés büntettének kísérlete helyett eltérő minősítést támadó fellebbezés ezért alaptalan volt.

Az I. r. vádlott által kifejtett erő nagyságára, illetőleg a fejet ért erőbehatásoknak az élet kioltásához szükségeset meghaladó nagyobb számára, a súlyosan sérült, önmagán segíteni nem képes sértettnek a magára hagyására figyelemmel helyesen állapította meg a törvényszék azt, hogy a cselekmény különös kegyetlenséggel került elkövetésre, mint ahogyan azt is, hogy a büntetőeljárástól való félelem miatti, annak elkerülését célzó elkövetés aljas indoknak minősül. Az ezzel kapcsolatban kifejtettekkel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

Nem osztotta az ítéletábra II. r. vádlott védőjének azon okfejtését, amely szerint a felbujtás kereteit túllépte az I. r. vádlott, amikor nem csak leszúrta a sértettet, ahogyan azt a II. r. vádlott tanácsolta neki, hanem a sértett fejét szétverve próbálta őt megölni.

Ezért a II. r. vádlott esetében a különös kegyetlenséggel történt elkövetés mint az emberölés minősítő körülménye az I.r. vádlott általi túllépés miatt nem állapítható meg a II.r. vádlott terhére.

A II. r. vádlottnak ugyanis számítnia kellett arra, hogy az I. r. vádlott egy az általa javasoltaktól eltérő módon próbálja a sértettet megtámadni és megölni. Arra adat az eljárás során nem merült fel, hogy a II. r. vádlott olyan tartalmú kijelentéseket tett volna, hogy az I. r. vádlott csak egyetlen alkalommal szűrje meg a sértettet, és ettől eltérő bántalmazásra ne kerüljön sor. Mindezek alapján a II. r. vádlott belenyugodott abba, hogy az I. r. vádlott nem feltétlenül az előre javasoltak szerint, hanem esetleg másképpen, így adott esetben nagyobb számú és erejű erőbehatással fogja a sértett bántalmazni. Ezért e körben is helyes volt az elsőfokú bíróság minősítése.

Ugyanakkor tévedett a törvényszék, amikor az I., II. és III.r. vádlottak élet elleni cselekményét előre kitervelten elkövetettnek is minősítette. A 3/2013. BJE II.1. pontja szerint az előre kitervelt elkövetés megállapításának nélkülözhetetlen feltétele a cselekmény elkövetésére indító és az ellen szóló motívumoknak az elkövető tudatában lejátszódó küzdelme, a céltudatos és tervszerű elkövetés mérlegelése, megfontolása. Az előre kiterveltség nem csupán az ölési szándék átgondolását takarja, hanem az ölési szándék eltökéltté válását kell vizsgálni (BH2014.326.). Az emberölésre irányuló szándék kialakulásának és fejlődésének feltárása ezért a súlyosabb minősítés megállapításának fontos része.

Az irányadó tényállásból az állapítható meg, hogy az I. r. vádlott legalább 5 alkalommal bement az épületbe, hogy a sértettet megölje, majd anélkül, hogy ezt megtette volna, visszatért a II. és III. r. vádlottakhoz, és csak az ő folyamatos felbujtói magatartásuknak köszönhetően tért vissza újra meg újra az ingatlanba, és követte el végül a cselekményt. Mindebből azt a következtetést kellett levonni, hogy az I. r. vádlottban a helyszínre érkezésekor, illetve egészen az elkövetésig nem volt olyan szilárd, nem volt olyan eltökélt az ölési szándék, amely a cselekményt előre kitervelten elkövetettkénti minősítését megalapozná.

Erre figyelemmel ezen minősítő körülmény megállapítását az I., II. és III. r. vádlottak vonatkozásában az ítéletábra mellőzte.

A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a sértett sérelmére elkövetett mindkét bűncselekmény esetében fk. II. r. és fk. III. r. vádlottak felbujtói magatartást fejtettek ki.

Az irányadó tényállásból megállapíthatóan a II. r. és a III. r. vádlott folyamatos, együttes rábíró magatartása hatására alakult ki az I. r. vádlottban a sértett életének kioltására irányuló szándék. Erre figyelemmel a II. és a III. r. vádlottak elkövetői magatartását helyesen minősítette a törvényszék felbujtói részességgnek, hiszen a

közös felbújtás is felbújtás, és pusztán az alapján, hogy utolsó alkalommal a III. r. vádlott küldte ismét vissza az I. r. vádlottat, azért a II. r. vádlott cselekvőségét nem lehet felbújtói bűnrészesség helyett bűnsegédi bűnrészességgnek minősíteni.

Az elsőfokú bíróság a tényállás III. pontjában foglaltakat helyesen minősítette közösség elleni erőszak büntettének azzal az indokolásbeli helyesbítéssel együtt, hogy az ítélet 23. oldalán hivatkozott eseti döntés száma helyesen Bfv.II.590/2012/18. (és nem „590/2012”).

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, hogy mivel a III. r. vádlott nem belső indíttatásból, nem döntően saját elhatározásból, hanem **(2. sz. név)** unszolására hívta ki a sértetthez a mentőket, ezért a cselekménye nem tekinthető büntetőjogilag önkéntes eredményelhárításnak.

A törvényszék helyesen jutott arra az álláspontra is, hogy a sértett sérelmére elkövetett, a tényállás III. és IV. pontjával leírt bűncselekmények egymással valóságos heterogén anyagi halmazatban állnak, és nem olvadnak a folytatólágosság törvényi egységébe. Az 1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdése és a Btk. 6. § (2) bekezdése egyaránt úgy rendelkezik, hogy a folytatólágos elkövetés megállapításnak feltétele az, hogy az elkövető ugyanolyan bűncselekményt hajtson végre egységes elhatározással azonos sértett sérelmére rövid időközönként többször. Ugyanolyan bűncselekmény elkövetése pedig abban az esetben állapítható meg, amikor az elkövető két vagy több cselekménye ugyanabba az alaptényállásba ütközik. Jelen esetben a tényállás III. pontjában írt cselekmény a közösség tagja elleni erőszak büntettének minősül, amely az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények körébe tartozik, míg a IV. pontjában írt bűncselekmény emberölés büntettének kísérleteként minősül, amely élet elleni bűncselekmény. Ezért fel sem merülhet a két cselekmény ugyanolyan bűncselekménykénti értékelése, amelyből következően a folytatólágos elkövetés törvényi kritériumai nem állapíthatóak meg.

A bűnösségi körülmények vizsgálata során az ítéletábra a III. r. vádlott vonatkozásában mellőzte a büntetlen előéletet, hiszen a III. r. vádlott a bűncselekmény elkövetésekor fiatakorú volt, így a büntetlen előélet további enyhítő körülményként nem értékelhető.

További enyhítő körülményként vette figyelembe valamennyi vádlott vonatkozásában az összes cselekmény tekintetében az időmúlást, az I. és II. r. vádlottak esetében az előzetes fogvatartásban töltött hosszú időt, valamint az I. r. vádlott esetében azt, hogy a korához képest éretlenebb személyiségű.

Egyebekben a törvényszék helyesen vette számba a vádlottak esetében jelentkező bűnösségi körülményeket.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék az I., II. és III. r. vádlottakkal szemben az általa megállapított minősítéshez képest enyhe büntetést szabott ki. Tekintettel azonban arra, hogy a másodfokú bíróság az élet elleni bűncselekmény egyik minősítő körülményét mellőzte, az I., II. és III. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetés ezáltal már arányossá vált, hiszen az I., II. és III. r. vádlottak esetében a halmazati szabályokra is figyelemmel 1 hónap és 20 év közötti időtartamban kellett a szabadságvesztés büntetés tartamát megállapítani, így a büntetési tétel irányadó középértékétől (10 év 15 naptól) az I., II. és III. r. vádlott javára eltérő büntetés további lényeges enyhítése nem volt indokolt.

Megjegyzi ebben a körben a másodfokú bíróság azt is, hogy tekintettel arra, hogy az irányadó tényállás szerint, ha külső személy hatására is - ezáltal önkéntes eredményelhárításként nem értékelhetően - de a III. r. vádlott volt az, aki a sértetthez mentőt hívott, így nem jelenti a belső arányosság sérelmét az sem, hogy a III. r. vádlott esetében a középértéktől való jelentősebb eltérést alkalmazott az elsőfokú bíróság. Ugyancsak helyes volt a III. r. vádlott esetében az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazása is.

A IV. r. vádlott esetében a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a büntetési célok végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabásával is elérhetőek. A kiszabott szabadságvesztés tartama és a felfüggesztés próbaideje egyaránt arányos volt. A törvényszék azonban az 1978. évi IV. törvény 119. §-ában foglalt rendelkezés ellenére elmulasztotta annak megállapítását, hogy f. IV. r. vádlott a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

A büntetés kiszabással kapcsolatban észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék elmulasztotta indokát adni annak, hogy az I., II. és III. r. vádlottakkal szemben miért alkalmazott közügyektől eltiltást, és ítéletében ennek jogszabályi alapját sem tüntette fel. Az I., II. és III. r. vádlottak által elkövetett cselekmények tárgyi súlyára és jellegére figyelemmel helyes volt a mellékbüntetés alkalmazása azzal, hogy az az I. és a II. r. vádlott esetében a Btk. 61. § (1) bekezdésén és a Btk. 62. § (2) bekezdésén, míg a III. r. vádlott vonatkozásában az 1978. évi IV. törvény 62. § (1) bekezdésén és 63. § (1) bekezdésén alapul.

Észlelte az ítélőtábla azt is, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 338. § (3) bekezdés 2. mondata ellenére elmulasztotta az 50.384,- Ft bűnügyi költség vonatkozásában annak megállapítását, hogy azt az I., II. és III. r. vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni. Ezen túlmenően a II. és IV. r. vádlottak esetében az egyesített ügy nyomozati szakaszában felmerült bűnügyi költségről egyáltalán nem rendelkezett,

míg a IV. r. vádlott esetében az önállóan fizetendő bűnügyi költség összegét tévesen állapította meg. Ezért az ítélőtábla az ezzel kapcsolatos rendelkezéseket pótolta, illetőleg helyesbítette.

A kifejtettekből következik, hogy az ügyész által bejelentett fellebbezést alaposnak, a vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezést az ítélőtábla alaptalannak ítélte, s ezért az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

Egyebekben pedig az ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy mivel a törvényszék ítéletének rendelkező részében a büntetés kiszabásával kapcsolatban nem a Btk. 35. § (1) bekezdésében foglaltaknak, illetőleg a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban nem a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően rendelkezett, ezért ezen rendelkezéseket pontosította.

A fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján megállapította az I. r. vádlott tartózkodási helyének címét.

Az ítélőtábla a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be az I. és II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt.

A fellebbezési eljárás során az I. és IV. r. vádlottak kirendelt védőjének díjával összefüggésben felmerült bűnügyi költség viselésére az ítélőtábla a Be. 381. § (1) bekezdése és a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. január 8. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Fkf.II.482/2014/16. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék

1.Fk.95/2013/57. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2015. január 8. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke